**Lähettäjä:** Jukka Mönkkönen <jukka.monkkonen@uef.fi>

**Lähetetty:** keskiviikko 6. helmikuuta 2019 16.23

**Vastaanottaja:** Tulevaisuusvaliokunta <Tulevaisuusvaliokunta@eduskunta.fi>
**Kopio:** Tulevaisuusvaliokunta <Tulevaisuusvaliokunta@eduskunta.fi>

**Aihe:** Re: Tulevaisuusvaliokunta perjantai 08.02.2019 klo 10:00 / VNS 5/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Hei,
kiitos mahdollisuudesta antaa näkemyksiä Suomen tulevaisuuden haasteisiin. Tässä ajatuksiani:

1. Koulutuksen ja jatkuvan oppimisen tulee jatkossa turvata osaamisen lisäksi yksilöiden osallisuus yhteiskuntaan. Parhaimmillaan jatkuva oppiminen on kuin ennakoivaa terveydenhoitoa, joka ehkäisee suurempien ongelmien syntymistä. Kun jokaisen suomalaisen osaamissalkku pysyy ajan tasalla, on työttömyyden ja syrjäytymisen torjuminen helpompaa. Näin nähtynä jatkuva oppiminen ei ole pelkkää koulutuspolitiikkaa, vaan vahvasti myös yhteiskunta- ja elinkeinopolitiikkaa, jopa terveys- ja hyvinvointipolitiikkaa. Kyseessä on niin laaja yhteiskunnallinen muutos, että siihen on osallistettava koko koulutussektori yhdessä elinkeinoelämän, ministeriöiden ja julkisten toimijoiden kanssa. Vaikka jatkuvasta oppimisesta puhutaan paljon. eri koulutusasteiden (ammatillinen, ammattikorkeakoulut, yliopistot) ja muiden yhteiskunnan toimijoiden rooleista siinä tulisi käydä nykyistä paljon laajempaa keskustelua. Jatkuvan oppimisen rahoituspohjasta tulisi käydä niin ikään nykyistä rohkeampaa ja laaja-alaisempaa keskustelua. Julkisen ja yksityisen sektorin roolit ja vastuut, **ml. yritykset ja yksilöt,** pitää selkeyttää.

2. Työperäisen maahanmuuton lisäksi täytyisi puhua myös **koulutusperäisestä maahanmuutosta**. Valmiiden osaajien lisäksi Suomeen tulee jatkossa saada korkeakoulutukseen merkittävästi nykyistä enemmän nuoria muista maista, ja saada heidät myös työllistymään tänne. Tämä vaatii maahantulon ja oleskelupa käytäntöjen sujuvoittamista, korkeakoulujen omien kv. prosessien (valintamenettelyt, opiskelupalvelut jne.) joustavoittamista ja ammattimaistamista sekä valmistuvien työllistymisen parantamista. Tarvitaan siis sektorirajat ylittävää yhteistyötä.

T. Jukka Mönkkönen